

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΚΩΡΪΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑ

—Αίνειτε αυτόν, έν χορδαίς και όργάνοις...
Και έν χορδαίς και όργάνοις αίνουσι: τόν Θεό και ό Παπα-Δούλην, ό παλας άπ' τόν Κουρτσάουσι.

Έν χορδαίς και όργάνοις 1...

Μπουζούκι και κουμπούρα, δηλαδή.

Τήν κουμπούρα μάλαστα τήν έπαινε μαζί του άδελφά κι' έταν πήγαινε στην εκκλησία, γιά νά λειτουργήσῃ. Καί τήν άκουπούσε μ' ευλάβεια, γιατί ή ανε πάντα... γιομάτη, έκει, στό ιερό, μονολογώντας :

—Άς άφήσουμε, γιά μία σαγυμή, τά εόργανα...
Κι' άρχ'ζε τή λειτουργία, μέ τή χοντρού του τή φωνή, που έδόν'ζε και έκανε νά τρέμουν τά καντήλια.

Δόξα σοι τή δεικνύ τόν φώδ, δόξα ό έν όφιοις Θεός και έπί γής ειρήνη, έν άνθρωποις εδόξα !

—Άίνε, μαρέ διάολε, έλεγε κατόπιν στόν καντηλιάνφτη, ένα γέροντα κακομοιρη. Άίντε χριστα τις καματένε...

Κι' όταν άρχιζαν ή καματένε νά βοσκούνε από ψηλά, άπ' τόν κωδονοστάσι, και γιόμ'ζε ή εκκλησία, και τόν χοροί κι' ό ούρανός, από τούς χάλκινους τούς ήχοις, τούς γρήγορους και γορταστικούς, γέμ'ζε από ένθουσιασμό και τόν κεφάλ κι' ή καρδιά τού Παπα-Δούλη, και τού έρχόταν νά πάθῃ τήν κουμπούρα κι' αυτός και νά τήν βροτηξή, πάνω στις εκκλησίας: τόν θύλο, που ν' άκουσθ'ζε ώς τά ουράνια, ή ν' ανεβή άπάνω κι' αυτός, ψηλά, άπάνω στό καπανισό, και νά φωνάξῃ, σάν καμπίνα καθαρότη, μέ μία κραγγή άπέραντη και μπουμπουσισή, πη δόξα τού 'Υψίστου !..

—Άχαχά - χοχά - χά - χά - χά - αάαάαα, βρε χριστιανό !..

Μά, ώστόσο, ούτε τόν ένα, ούτε τ' άλλο έκανε ποτέ !..

Μονάχα στην Άνάστασι, όταν άνεβαν τά φώτα, μέ τόν «Χριστός άνέστη», και ή λαμπάδε τών χριστιανών και χριστιανών ή καματένε και έπινοσαν τριαντάφυλλα και ποσειδά, κι' ά χωριανόί τριαντάφυλλα, και έφαιλαν ή φώτες δυνατά :

Χριστός άνέστη εκ νεκρών, θανάτφ θάνατον παθούσας !..

άρατζε κι' έκείνος τήν κουμπούρα του — διάλα του τήν είχε πάντα —

κι' άρχιζε νά ριχνά και νά ριχνά στην άέρα !..
—Άχά - χά - χά - ούρέ !.. Χριστός άνέστη, χριστιανό !..

Μέ εδραγνας λαλούν, καθώς άποκαλούσε τήν κουμπούρα του, αίνουσε τόν Θεό και μέ τις χορδές τού μπουζουκιού του.

—Άρχιζε πρώτα από τούς Ψαλμούς :

—Τσίγγι - τ'ίν, τ'ίνγι - τ'ίν ! Τ'ίγγι - τ'ίγγι, τ'ίγγι - τ'ίν !..
—Επί... πλοϊόν, πλόνομι και καλά καθαρίσομε...

—Χριστός άνέστη ! Χριστιανό !

Ό καντηλιάνφτης χτυπούσε μέ δ'λη του τή δύναμι...

και λόζενε κατόπιν στό κοινό τραγούδι. Παραπατούσε έπειτα στό μερακλήδικα και άραζε στό τέλος στις Κυρά-Νικολάδενας τόν ήνο :

Θεά μου Νικολάδεν, Θεά μου Νικολάδεν, όχ και νά σέ λάχαινα !..

***

Άλλά αυτά ήτανε μεράφα.

Ό Παπα-Δούλης όμως δεν είχε μεράφα μοναχά. Είχε και λίγα έλατώματα, σάν άνθρωπος έν άμωστίας γεννηθείς, κι' αυτός.

—Ήταν λιγάκι τραπουλάχατος, που λέγαν και οι χωριανόί του.

Σάν καθόταν στην επασέτας, δύσκολα τόν σήκωνε κανείς. Καί πάντα έβρανε χαμένους. Ή μορφή του χωροφ, άνθρωπος που ήρθανε ξεσκολισμένοι, από τόν στρατό, άπ' τήν Άμερική, από τις φυλακές, σάν προχωρούσε τόν παιχνί'ι, δλο και εσκαλέττ'ζε τού σκαφάνου. Εβραν και τούς λόντους του ! Τό ερήγας και τόν εβάντε. Άλλά προπαντός τόν ερή-

γας. Τόν «παπά». Καί δλο τέρτος ό «τραπουλάχ'ης» εβ'ρανε. Ή τέρτος ή σάν «εφώτο λίκου, φάστα, Κι' ό παρχαδός, σάν τόν έβρανε φάστα ή τέρτος, έβ'ρινε τά δάχτυλά του και τόν ρόταγε :

—Πάει ό παπάς, παπά ;
—Πάει, κ' ανάθεμα τήν πίστι του !..

—Καλά. Τέρτος - πύρο ό ρήγας...
Μά και πάλι τέρτος ό ρήγας !..

—Πάει ό παπάς, παπά ;
—Πάει, κ' ανάθ'μα τήν πίστι του !..

—Όσοι τόν έμαθε ό Δεσπότης, ό Πανάρετος !..

«Μπουζιουρντί» λαλούν, στόν Παπα-Δούλη, στό Κουρτσάουσι, ένα πρωί.

«Επ'άλλεθε κλπ., νά παρουσιασθ'τε τόν ταχέρον ενόπιόν μας, εις τήν Ιεράν Μητρόπολιν, κλπ.»

Κουμπούρα, καλιμαχί, φορεμένο πίσω, μπουζούκι σ'όν τοιρβά, ράσα άνασηκωμένα, και μία και δυό ό Παπα-Δούλης στόν Δεσπότη.

—Προσκάνω, Θεοφιλέστατε !.. Με ζήτησες. Σάν τί μέ θέλεις ;
Μούτρα ό Δεσπότης.

—Τι είνε αυτά δλου μαθαίνω, ειλογγιμένε μου ; Παπάς είσαι σ'ή βαρκά'φος ; Βρέ, δεν ντρέπεσαι νά παίζης μέσα στό καρεφνιά τά χαρνά !.. Καί δέν σοφ' φ'ανη ή ντροπή αυτή, ό έξευτελισμός αυτός τού ράσου, μά βρίζεις τήν πίστι σου ;

Μιλά ό Παπα-Δούλης.

—Πάει ό παπάς, παπά ; !..

—Γιά πρώτη και γιά τελευταία φορά, σέ συγχωρώ. Τ' άκουσες ; Μιλά και πάλι ό παπάς.

—Πήγαν. Μά έν τόν ξανακά'γης, θά σοφ' τά ξυριου αυτά τά γένεια, που τά ντρέπασες !..

—Πώς ; πώς ; !.. ρώτησε μωσ-

σηκωνόμενος ό παπάς.

—Αυτό που σοφ' είπα !.. Θα σέ κάνω Ισόδδα άργό !..
—Μπá !..

—Μπá και ξεματά δεν έχει !.. Σηκώνεται ό Παπα-Δούλης όρθιος, βγάξτε τόν καλιμαχί του και τόν άκουμάτε στό γόνατα άπάνω τού Δεσπότη.

—Πάρε, Δεσπότη μ', τόν παπά σ' !.. Κόκκαλο ό Δεσπότης.

—Τι είπες, βρέ ;
—Πάρε, είπα, Δεσπότη μ', τόν παπά σ' !.. και τούδειξε τόν καλιμαχί. Κι' άσε με έμένα ήσυχο νά κανονίω τόν δικό μου ! Τό «ρήγας» δηλαδή.

Και τράβηξε κατά τήν πόρτα, μέ λιμένα τά μαλλιά, άνευκρίτων νά τή γένεια και τά ράσα κματίζοντα, σάν παλαβός !..

Κατέβηκε από τή σκάλα σάν κυνηγημένο άγριογουρόπουλο και τράβηξε γιά νά περάσῃ τού Έπισκοπείου τήν αυλή.

Τότε συνήλθε ό Δεσπότης, και σάν τόν είδε άναμαλλ'άχη και ζουρλωμένο, τά χρεάστηκε.

Διαβολοχώρι αυτό τόν Κουρτσάουσι !.. Θέλις λαλούν από ένδιαφέρουν γιά τήν ευτρετέια τού σχι-μαπάς, πόν βγή έξω στό δρόμο ό παπάς και ρεζιλέτω τόν παπαδικά, σ' έλη τήν πολιτεία, ειά'αε τούς άνθρωπος του νά τόν αέρουν πίσω.

—Φωνάξτε τόν γοήγορα, γιατί θά μάς ντροπιάσῃ !..

Τρέβανε κοντά του ό ύπηρέτες, φωνάζοντας :

—Παπά ! Παπά !..
—Πάει, είπα, πάει και ό παπάς !.. τούς άπαντούσε ό Παπα-Δούλης, δρασκελώντας τήν αυλή, γιά νά φύγῃ.

Μά τόν πάσανε μπροστά στην

(Ή συνέχεια εις τήν σελ. 1196)

Τό έμαθ' ό Πανάρετος...

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΠΕΙΝΑΣΜΕΝΟΥ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 1161)

τό όσσο λίγο έλειψε να τον πνίξη, ξαναέβηκε στο στόμα του. Τά μάτια του πλημμύρισαν δάκρυα. Ήρριξε με δύναμη τά δόντια του. Καί ύστερα θρυζήθηκε θυμωμένος με τόν ίδιο του τόν έαυτό: — Ψάρα, λοιπόν, καλόςκοιλο !.. Καί, με μιά άποφασιστική νίσιση, έχωσε καί πάλα τόν κομμάτι τόν κρέας στό στόμα του. Μά δέν μπόρεσε νά τόν καταπιεί. Το κρέας έμεινε στό λαιμό του, χωρίς νά πηγαίνει ούτε άπάνω, ούτε καί κάτω. 'Ο Γιάννης Κίς άπλωσε τά δύο χέρια του μπροστά. Το ψηλό καί ξεραγμένο σώμα του έκανε μαριζές στροφές καί ύστερα ξεπλώθηκε... Σπατάρισε λίγο, σάν τόν ψάρι, όταν τόν βγάζουν στη στεριά κι' έμειν άκίνητο... Κανείς δέν άντελήθη την εξαφάνισή του Γιάννη. Πέρασε άπαρατήρητη, όπως καί ή παρουσία του στο γλέντι καί στη ζωή...
ZSIGMOND MOPICZ

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 1184)

τάλας τί εβχε γίνει. 'Ο δακτύλιος τού έπεσε από την τσέπη του στό διάσος, καί, από μιά σαιτανική σύμπτωση, τόν κόσμημα αυτό έπυξε νά τόν βρη ή γυναίκα άκριβώς εκείνου πού κατηγορήθηκε γιά τήν κλοπή αυτή !.. Τί έπρεπε τώρα νά κάνει ή δικηγόρος; Ν' άφήση νά κατηγορηθή ή άθώα αυτή γυναίκα ως συνένοχος τού άνδρός της; Ή Α! όχι! 'Ο δικηγόρος καταλάβαινε ότι δέν θα μπορούσε νά άπαρτήσει καί τήν δεύτερη αυτή άτμία !.. »Καί όμολόγησε στον μαρκήσιο όλη τήν αλήθεια... Καί από τούτέ εξαφανίστηκε από τόν κόσμο... Καί κανείς πιά δέν τόν ξανάδε... «Αλλά κάνει ό πειρασμός, όταν δέν μπορούμε νά τόν καιταίνουμε μέσα μας...», ειπε ό ιερέας με θλιμμένη φωνή, τελειώνοντας τήν αφήγησή του.

***

Τού έφριξα ένα βλέμμα καί, χωρίς νά ξέρω κι' εγώ γιατί, έκανα τή σέψη ότι πθανόν ό ιερέας αυτός, με τούς άριστοκρατικούς τρόπους, νά ήταν ό ίδιος ό δικηγόρος πού ζήτησε νά έξιλεισθή γιά τόν άμαρτημά του, εξαφανίζόμενος από τόν κόσμο, κάτω από ένα όσσο...
PIERRE MILLE

Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 1170)

πάρτα καί τόν καταφέρανε νά γυρίσει πίσω. —Βρέ, φρέθηκες έτσι στον Πανάγο! τού ειπαν. Σ' αυτό τόν άγιο άνθρωπο, πού τόσο σ' αγαπάει !.. —Νά μήν άνακατείνεται στο εφίσιό μου, άποκρίθηκε ό παπάς. —Βρέ άμάν, βρέ Παπα-Δούλη !.. —Τίποτα ! Θα βγάλω καμιά ώρα τήν κομπόζα, καί τότε... —Βρέ άμάν !.. Βρέ έλα, Παπα-Δούλη, άπάνω, καί δέν σου μιλάει κανείς !.. Βρέ έλα νά τού φιλήσης τόν χέρι καί νά σέ συχωρέσει ό γέροντας !..

***

Σέ λίγο ό Παπα-Δούλης ξαναπροσκαίνισε τόν επίσκοπο. —Έμια συχωρέμενος, άγιε Δέσποτα; —Άφού τόν θέλεις... ειπασ. —Νά βρούμε λίγο τόν παπά; —Βρέ τον, μά μονάχα τόν Κοιρτασούσι !.. "Έτσι κι' έτσι διαβόλοισι εινε αυτό, ειπε από μέσα του ό Δεσότης. —Πώς; —Βρέ τον, ειπασ, επιτέλους, λίγο, βρέ εύλογημένο, μά μή τόν...έ-ξουτελλής !..
ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΣΤΟ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 1183)

πως όταν ήμουν ένας μικρό κι' άθώο κορίτσι. Καταλαβαίνετε τώρα ποιά ήταν ή άνταμοιθή μου. "Υστερ' από λίγο καιρό κάνα με τόν γάμο μας... 'Η Λιάνα Ρενιέ σάπασε καί κύτταξε στό μάτια τις συγκινημένες φίλες της. —Βλέπετε; τούς ειπε κατόπιν χαμογελώντας. Καμιά δέν ήξερε τόν μυστικό τού έρωτά μου. Καμιά δέν φανταζόταν πως ειχα γλυτάσει από τά νύχια τού θανάτου τόν αγαπημένο μου. Γι' αυτό, πρέπει νά πιστεύετε, ότι κάθε άγάπη, έχει τά μυστικά της καί τις τραγικές της περιπέτειες... Κ' ή Λιάνα Ρενιέ άφισε τόν θλέμμα της νά πλανηθή πάνω στό σημερινά νερά της λίμνης.
ΕΝΤΣΟ ΓΚΑΡΙΦΟ

Η ΓΑΤΟΛΑΤΡΕΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 1174)

πιδόν. Μιά άπ' αυτές τις καλλυτέχνιδες, ή πασίγνωστη Φλωρέλ, έχει ένα θαυμάσιο γάτο τού Σιάμ, ό όποιος όταν δέν έχει όρεξι νά φάη, κάνει τήν δάμνημ εβεντέττας νά χινή δάκρυα παρρά καί νά καλή τόν κ. Σιατέ γιά νά τήν πληροφορήσι γιά τήν ύγεια τού αγαπημένου της «Μόρου». 'Από τις ιστορίες πού σάς άναφέραμε, καταλαβαίνετε βέβαια ότι ή άγάπη των γυναικών πρως τις γάτες εινε παθολογική καί ότι εινε βιανή νά τούς άναστατώσι τή ζωή τους. 'Υπάρχουν μάλιστα περιπτώσεις διαζυγίου μ' άσσημή τις γάτες. Ένας σύζυγος, π. χ. ειχε άναγκασθή νά χωρίσι τή γυναίκα του, γιατί δέν μπορούσε νά τή βλέπει νά ταιζει τή γάτα της, ή όποια γάμψε τά πάτια με τις τρίχες της καί έχωνε τά πόδια της στις σάλλους !.. 'Ο κ. Σιατέ, τέλος, μάς έδίδαξε, μ' άπόλυτη μυστικότητα, ότι αν θέλι κανείς νά ησυχάσι από τούς κωνιάδες της γυναίκας που, νά της χαρίσι ένα γάτο κι' ένα σκύλο ! Δισσεβάζοντας καί τούς έκεινη, δέν θα έχη καθόλου τόν κωρό νά μολώνη με τόν σκύλό της, καί έτσι θα ζοιν άγαπημένα, όπως τόν μήνα τού μέλιτος. Δέν έχουν λοιπόν καί ό άναγνώστες μας παρρά ν' άκολουθήσουν αυτή τή συμβουλή τού Παρισίου γιατρού, ό όποιος κάνει χροστές δουλειές περιτοσιμους τις γάτες καί τούς σκύλους των γυναικών της άριστοκρατίας.
ΑΝΤΡΕ ΣΑΡΙΑΝΤΕ

ΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑ ΤΗΣ ΜΑΙ'Η' ΓΟΥΕΣΤ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 1179)

ή μοικρία γήσσο. Αυτό κι' έμθαν ασοποβολή, σ' ένα ύπόγειο τού Μπροντοναί, όταν ήμουν άκόμη μιá άσημαντη χροετρία !.. Κ' άνέβηκε πάλι στη βίβλα της, ιυλαρισμένη πού της δόθηκε ή ευκαιρία νά γελάσι γλάρα με τούς αστυνομικούς της. 'Η Μαίη Γουέστ καίταν, μ' ένα κωμικον ύφος, γύρισε καί μου ειπε: —'Αγαπητή μου φίλη, αυτή ή ζωή θα με πεθάνη !.. Καταλαβαίνω πως θα γίνω νευραθενική. Φαντάσο ότι δέν μπορώ νά δδ ούτε τόν φίλο μου. Καί δέχοντάς μου τούς άγριους φρορούς της, τούς ντέτικιό της, όλοουθιάς της, μου ψιθύρισε με χιούμορ: —Μού άρεσε πάντα νά έχω έναν άνδρα στό σπίτι μου. Ποτέ όμως τέσορες «στρωτοίδες» !.. Κι' ή Μαίη Γουέστ ξεπλώθηκε στό νεδών της κι' άναψε τόν εικοστό σιγαρέττο...
ΛΑΟ ΛΑ ΜΠΟΥΝΑ

ΠΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΚΑΚΟΠΩΙΟΙ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 1178)

φρσε τούς ενόρχους νά σπιεσθούν γιά τήν έκδοσι της άποφάσεως. Σίμωρα με αυτήν ό 'Αντρέ Σεριέ στέλνονταν γιά βίη του τή ζωή στη Γουάννη, γιατί θεωρήθηκε ως ένας από τούς πύ τρωμερούς έγκληματίας. Σίμωρα λοιπόν με τις παρατηρήσεις των έγκληματολόγων, οι κλέφτες, οι σασιδιστά, οι πλαστογράφοι, οι έμμησταί, οι άπατενοές εινε κατά 80 ο)ο κωχρετικοί, με λεπτά χέρια πού έχουν μιá υπερβολική διαφάνεια. 'Όσο γιά τούς άνθρωποκόττους, τούς αμοιόδρους κωκούργους καί τούς θαναώτους έγκληματίας αυτοί, κατά 80 ο)ο, εινε γεμάτοι δύναμη κι' έχουν άθλητικό σώμα. Καί σίμωρα μ' αυτές τις παρατηρήσεις, θαόζου πάντα τά λαγονικά της Γενικής 'Ασφαλείας γιά ν' άνακαλύθουν κάθε μυστηριώδη κωκοπόο. Καί τις περισσότερες φορές τά καταφέρουν. Στη Νέα 'Υόρκη, άντιθέτως, έφαρμόζου τή μέθοδο των βασανιστηρίων. Μά, ως γνωστόν, δέν εινε τόσο αποτελεσματική ή μέθοδος, ή όποια στριζέται πάνω στις παρατηρήσεις των επιστημόνων στη σωματική καί στη πνευματική ανάπτυξη των κωκοποιών.
ΤΖΩΝ ΠΗΡΣΩΝ

ΓΕΛΑΤΕ ΟΣΟ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ, ΓΕΛΑΤΕ!

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 1194)

πολύ ! Καί τότε κατάλαβα ότι ό άνθρωπος της χώρας του γελοίν μόνον όταν σκεφθόν πολλές μέρες τ' άστεία πού θα τούς πητε !.. Μ' αυτό έμένα βέβαια δέν μ' ενδιαφέρει. Το σπουδαίο εινε ότι κα τερθώνω πάντα νά γελάω πάρα πολύ κι' έτσι βόηκα τήν ύγεια μου καί άνάσα νά νεύρα μου, πού από τή δουλειά των εσοτήτων ειχαν έξασθενήσει πάρα πολύ καί κόντεναν νά με κάνουν άληθινό νευρικόπατο. Γι' αυτό σάς δίνω μιá συμβουλή : Γελάτε, γελάτε πάντα... Το γέλιο εινε τόν καλύτερο φάρμακο γιά τις άρρώστες της ψυχής καί των νεύρων μας.
ΖΑΝΝΕΤ ΜΑΚ ΝΤΟΝΑΛΤ